

Sygn. akt II Ka 173/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 kwietnia 2022r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Jaszczuk
Protokolant:	sekr. sąd. Beata Wilkowska

przy udziale prokuratora Jakuba Pogorzelskiego

po rozpoznaniu w dniu 21 kwietnia 2022 r.

sprawy **K. P.**

oskarżonego z art. 178a § 1 kk w zb. z art. 160 § 2 kk w zw. z art. 11 § 2 kk

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim

z dnia 24 stycznia 2022 r. sygn. akt II K 539/21

wyrok uchyla i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Mińsku Mazowieckim do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II Ka 173/22
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1. CZEŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim z 24 stycznia 2022 roku, sygn. akt II K 539/21

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji

#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
---		-----	-----	-----	-----
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
-----	-----	-----	-----	-----	

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu
-----	-----	-----

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz

niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwiążle o powodach nieuwzględnienia dowodu
-----	-----	-----

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
1.	<p>obraza przepisów postępowania mająca wpływ na treść orzeczenia w postaci art. 2 § 2 k.p.k., art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k. poprzez całkowite zaniechanie poddaniu analizie okoliczności przemawiających na niekorzyść oskarżonego K. P., wybiórczą, a przez to zupełnie dowolną interpretację zgromadzonego materiału dowodowego i w konsekwencji zanegowanie możliwości ustalenia prawdy materialnej, co skutkowało niesłusznym wyeliminowaniu art. 160 § 2 k.k. z kwalifikacji prawnej czynu przypisanego K. P..</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>
Zwiążle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
<p>Apelacja prokuratora jest zasadna. W związku z tym zawarty w niej wniosek o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania zasługuje na uwzględnienie. Należy zgodzić</p>		

się z apelującym, że sąd I instancji dopuścił się obrazy przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia.

Proces budowania podstawy dowodowej wyroku przebiega w czterech etapach. Pierwszy etap to wprowadzenie dowodów do procesu (z urzędu lub na wniosek stron). Drugi etap to ujawnienie (przeprowadzenie) dowodów na rozprawie głównej. Trzeci to wzięcie pod uwagę wszystkich przeprowadzonych dowodów przy podejmowaniu decyzji o przedmiocie procesu. Czwarty to prawidłowa ocena dowodów. Zwieńczeniem tego procesu jest dokonanie ustaleń faktycznych co do winy i konsekwencji prawnych czynu w przypadku przypisania sprawstwa na podstawie dowodów ujawnionych na rozprawie i ocenionych jako wiarygodne. Błędem pierwotnym sądu w niniejszej sprawie było niewprowadzenie z urzędu do procesu dowodów z zeznań naocznych świadków zarzucanego oskarżonemu K. P. czynu, tj. K. M. i E. M., a także funkcjonariuszy Policji obsługujących zgłoszenie. Należy zauważyć, że z notatki urzędowej wynika, iż K. i E. M. jechali za pojazdem, prowadzonym przez oskarżonego i widzieli jak porusza się on od jednej do drugiej krawędzi jezdni. Wprawdzie notatka urzędowa nie stanowi podstawy dowodowej w oparciu o którą sąd I instancji wydaje wyrok i słusznie w tym zakresie postąpił Sąd Rejonowy, jednakże z jej treści mogą wynikać kluczowe okoliczności, które generują stan faktyczny w danej sprawie (charakter informacyjny). Niewątpliwie przywołane powyżej dowody takimi są, a wobec zakazu z art. 174 k.p.k. sąd taką możliwość

dowodową powinien wykorzystać (art. 143 k.p.k.), tym bardziej, że są one istotne w zakresie ustalenia odpowiedzialności oskarżonego za czyn z art. 160 § 2 k.k. Naruszenie pierwszego etapu budowania podstawy dowodowej samo w sobie doprowadziło do naruszenia pozostałych zasad procesowych (reguł postępowania), m.in. tych, które zostały wskazane przez wnoszącego apelację, tj. art. 2 § 2, art. 4 i art. 7 k.p.k. Podkreślenia wymaga, że organy procesowe zobowiązane są do podejmowania wszelkich starań, aby ich ustalenia faktyczne były zgodne z prawdą (dyrektywa instrukcyjności). Nie zwalnia ich z tego obowiązku postawa stron i ich zaangażowanie w proces ustalania faktów czy też określone stanowisko procesowe (np. przyznanie się do winy czy też porozumienie co do kwestii odpowiedzialności karnej lub dalszego prowadzenia postępowania dowodowego (wyrok SN z 17.09.1971 r., I KR 120/71, LEX nr 16626). Tymczasem Sąd Rejonowy oparł swój wyrok, m.in. i w zasadzie na wyjaśnieniach oskarżonego (który nie kwestionował swej winy, ani w postępowaniu przygotowawczym, ani w pierwszoinstancyjnym postępowaniu sądowym), a także nagraniu z monitoringu stacji paliw i powiązanego z nim protokołu oględzin. Należy w tym miejscu podkreślić, że stanowisko K. P. było cały czas spójne, w tym również w odniesieniu do przestępstwa z art. 160 § 2 k.k. Zauważenia wymaga również fakt, który wynika z protokołu oględzin nagrania ze stacji paliw, a mianowicie taki, że oskarżony podejmował próby wejścia do swojego samochodu. Jest to okoliczność, którą również powinien brać pod uwagę Sąd I instancji

w kontekście odpowiedzialności K. P. za czyn z art. 160 § 2 k.k. Wyżej wskazane okoliczności dla Sądu Rejonowego nie stanowiły jednak podstawy dowodowej wyroku. Generalne zasady procedowania w procesie karnym nakazują organom badać oraz uwzględniać wszystkie okoliczności przemawiające zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego. Jest to wyraz postulatu ustawowego, by ustalenia faktyczne odpowiadały prawdzie. W postępowaniu jest to osiągalne tylko wtedy, gdy przedmiotem zainteresowania jest cały zebrany w sprawie materiał dowodowy bez pominięcia istotnych jego części i gdy całokształt tego materiału – po prawidłowym ujawnieniu go w procesie – stanie się następnie przedmiotem rozważań sądu (art. 7 k.p.k.) (wyrok SN z 29.06.1999 r., V KKN 459/97, Prok. i Pr.-wkl. 2000/2, poz. 10; wyrok SA w Gdańsku z 6.12.2012 r., II AKa 396/11, POSAG 2012/3, s. 133). Podsumowując Sąd Rejonowy uwzględnił de facto przede wszystkim okoliczności przemawiające na korzyść oskarżonego. Nie wziął natomiast pod uwagę wszystkich okoliczności na niekorzyść oskarżonego. W tej sytuacji wyeliminowanie art. 160 § 2 k.k. z kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu K. P. zdaniem Sądu Okręgowego jawi się jako zdecydowanie przedwczesne. Konsekwencją opisanych powyżej uchybień, jakich dopuścił się Sąd Rejonowy, które należy zaznaczyć miały wpływ na treść orzeczenia jest uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, w myśl art. 437 § 2 k.p.k. Dopiero wykorzystanie wszelkich możliwości dowodowych i wnikliwa ocena dowodów pozwoli

na rzetelne dokonanie ustaleń faktycznych i przypisanie sprawstwa w przypadku wypełnienia znamion zarzucanego oskarżonemu K. P. czynu co do winy i konsekwencji prawnych.		
Wniosek		
o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Mińsku Mazowieckim do ponownego rozpoznania.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Wobec zasadności zarzutu podniesionego przez prokuratora, wniosek apelacyjny zasługiwał na uwzględnienie.		
Lp.	Zarzut	
2.	<p>błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia i mający wpływ na jego treść, polegający na przyjęciu przez Sąd mylnego poglądu, iż zebrany w sprawie materiał dowodowy nie pozwala na uznanie, że K. P.</p> <p>znajdując się w stanie nietrzeźwości z wynikiem prowadzącym do stężenia 0,90 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, kierował w ruchu lądowym samochodem osobowym marki V. (...) o nr rej. (...) przewożąc swoją małoletnią córkę I. P. lat 3, czym nie dopełnił obowiązku opieki nad dzieckiem, przy czym naraził go na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia lub ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, tj. czynu z art. 178a § 1</p>	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny

	k.k. w zb. z art. 160 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.	
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
W niniejszej sprawie uchybieniem pierwotnym, jakie popełnił Sąd Rejonowy jest obraza art. 410 k.p.k. i wynikające z niej następstwa obrazy przepisów postępowania, gdyż nie można wykluczyć, że gdyby sąd wziął pod uwagę pominięte dowody, to ustalenia faktyczne mogłyby być zupełnie inne. W tym świetle zarzut błędu w ustaleniach faktycznych jawi się jako w pełni zasadny.		
Wniosek		
o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Mińsku Mazowieckim do ponownego rozpoznania.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Wobec zasadności zarzutu podniesionego przez prokuratora, wniosek apelacyjny zasługiwał na uwzględnienie.		
Lp.	Zarzut	
3.	obraza przepisów postępowania karnego mająca wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 624 § 1 k.p.k. poprzez niezasadne przyjęcie przy wydawaniu rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów, że istnieją podstawy do uznania, że uiszczenie	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny

	kosztów sądowych byłoby dla oskarżonego zbyt uciążliwe.	
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
Zarzut stał się nieaktualny i bezprzedmiotowy wobec uchylecia zaskarżonego wyroku przez Sąd Okręgowy i przekazania sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, dlatego też z tych względów Sąd nie odnosił się do kwestii zasadności zarzutu (niewypełnione okienko przy powyższym zarzucie). Jednakże odnosząc się do zarzutu podniesionego przez prokuratora należy stwierdzić, że z przepisów Kodeksu postępowania karnego wynika, że regułą powinno być obciążenie skazanych kosztami sądowymi, zaś czymś wyjątkowym – zwolnienie z ponoszenia tych kosztów. Zwolnienie takie może nastąpić jedynie przy zaistnieniu przesłanek wskazanych w art. 624 § 1 k.p.k., gdy istnieją podstawy do uznania, że uiszczenie tych kosztów byłoby zbyt uciążliwe ze względu na sytuację rodzinną, majątkową i wysokość dochodów, jak również wtedy, gdy przemawiają za tym względy słuszności. Oskarżony K. P. jest osobą młodą (24 lata), zdrową, pracującą. Osiąga dochód w wysokości 2000-2500 zł miesięcznie. Mając na uwadze także okoliczności, iż K. P. posiada na utrzymaniu 3 - osobową rodzinę (dwójkę dzieci w wieku 4 lata i 4 miesiące i żonę), nie posiada zarówno majątku ruchomego, jak i nieruchomego, nieuzasadnionym było zdaniem Sądu Okręgowego zwolnienie przez Sąd Rejonowy		

oskarżonego z ponoszenia kosztów sądowych na rzecz Skarbu Państwa.	
Wniosek	
o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Mińsku Mazowieckim do ponownego rozpoznania.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.	
Wniosek stał się nieaktualny i bezprzedmiotowy wobec uchylenia zaskarżonego wyroku przez Sąd Okręgowy i przekazania sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, dlatego też z tych względów Sąd Okręgowy pozwolił sobie nie odnosić się do kwestii zasadności wniosku (niewypełnione okienko przy powyższym wniosku).	

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
1.	-----
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności	
-----	-----
5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot utrzymania w mocy

-----	-----
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	
-----	-----
5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot i zakres zmiany
-----	-----
Zwięźle o powodach zmiany	
-----	-----

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji	
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia	
1.1.	----- # art. 439 k.p.k. -----
Zwięźle o powodach uchylenia	
-----	-----
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości # art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia	
Orzekający sąd pierwszej instancji naruszył przepisy prawa procesowego, co w konsekwencji doprowadziło do błędu w ustaleniach faktycznych i skutkowało,	

<p>w realiach niniejszej sprawy, nierzetelnością prowadzonego postępowania sądowego, uzasadniająca potrzebę powtórzenia (przeprowadzenia na nowo) wszystkich czynności procesowych składających się na przewód sądowy w sądzie pierwszej instancji.</p>		
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięzłe o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
-----	-----	
4.1.	-----	# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięzłe o powodach uchylenia		
-----	-----	
<p>5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania</p>		
<p>Rozpoznając przedmiotową sprawę po raz kolejny, Sąd I instancji przeprowadzi postępowanie w sposób pozbawiony wyżej opisanych uchybień, uzupełni materiał dowodowy o zeznania naocznych świadków zdarzenia, tj. K. M. i E. M., a także funkcjonariuszy Policji, tj. A. Ł. i P. A. oraz inne dowody kluczowe w sprawie, a następnie dokona ponownej analizy i oceny wszystkich dowodów oraz wynikających z nich okoliczności towarzyszących zachowaniu oskarżonego w ramach zarzucanego mu czynu i wyciągnie, w przypadku przypisania sprawstwa K. P. trafne wnioski o winie i</p>		

<p>konsekwencje prawne czynu, w szczególności dokona oceny czy czyn oskarżonego wypełnia ustawowe znamiona przestępstwa z art. 160 § 2 k.k., jak również weźmie pod uwagę sytuację rodzinną, majątkową i wysokość dochodów istniejącą na datę wyrokowania, jak również ustali, czy istnieją podstawy aby zastosować względem oskarżonego względy słuszności, kierując się wskazaniem określonymi w art. 442 k.p.k.</p>		
<p>5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku</p>		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
-----	-----	-----
<p>6. Koszty Procesu</p>		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
-----	-----

7. PODPIS

<p>1.3. Granice zaskarżenia</p>		
Kolejny numer załącznika	1	
Podmiot wnoszący apelację	prokurator	
Rozstrzygnięcie, rozstrzygnięcia	brak albo	cały wyrok

ustalenie, którego dotyczy apelacja			
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu		
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli		

	mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia		
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka		
#	art. 439 k.p.k.		
#	brak zarzutów		
1.4. Wnioski			
#	uchylenie	#	zmiana